

ע"פ 5065/15 - אליף עבד אל קאדר נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פלייליים

ע"פ 5065/15

לפני: כבוד השופטת א' חיות
כבוד השופט נ' סולברג
כבוד השופטת ד' ברק-ארז

המערער: אליף עבד אל קאדר

נגד

המשיב: מדינת ישראל

ערעור על גזר דינו של בית המשפט המחוזי בנצרת
בת"פ 44101-06-12 מיום 4.6.2015 שניתן על ידי כב'
סגן הנשיא ת' כתילי

בשם המערער: עו"ד כרמל מיכאל

בשם המשיב: עו"ד מטעם פרקליטות המדינה

פסק-דין

השופטת א' חיות:

המערער הורשע על פי הודאתו בבית המשפט המחוזי בנצרת (כבוד סגן הנשיא ת' כתילי) בעבירה של החזקת סם
שלא לצריכה עצמית לפי סעיפים 7(א) ו-7(ג) לפקודת הסמים המסוכנים, התשל"ג-1973, ונגזרו עליו 50 חודשי מאסר

עמוד 1

בפועל בניכוי ימי מעצרו, 14 חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים, קנס בסך 25,000 ש"ח או שישה חודשי מאסר תמורתו ופסילה מלקבל או להחזיק ברישיון נהיגה למשך שלוש שנים החל מיום שחרורו.

בערעור דנן מלין המערער על חומרת העונש.

1. על פי עובדות כתב האישום המתוקן בהן הורשע, המערער פנה למחמוד בשיירי (להלן: בשיירי) כדי שזה ירכוש עבורו רכב ממגרש גרוטאות בשכונת פאכורה בנצרת, שבאמצעותו תכנן להעביר סמים מסוכנים למרכז הארץ. ביום 19.3.2012 רכש בשיירי ממגרש הגרוטאות רכב פיג'ו 405 (להלן: הרכב) ובאותו יום, בסביבות השעה 13:30, הועמס הרכב במגרש הגרוטאות על משאית גרר אותה הזמין המערער וזו הובילה את הרכב לאזור כפר החרש, שם הורד. כעבור זמן קצר הסליק המערער בתא המנוע של הרכב סם מסוכן מסוג הרואין במשקל כולל של 955.07 גרם (להלן: הסם). כדי להסוות את מעורבותו בביצוע העבירות, הזמין המערער למקום משאית גרר נוספת על מנת להעביר באמצעותה את הרכב והסמים לאזור טייבה. משאית הגרר הנוספת הגיעה למקום והרכב (ובו הסמים) הועמס על המשאית שיצאה לכיוון טייבה. המשאית נעצרה על ידי המשטרה סמוך לעפולה והמערער הועמד לדין והורשע, כאמור, על פי הודאתו בהחזקת סם שלא לצריכה עצמית.

2. בגזרו על המערער את העונשים שפורטו מעלה, עמד בית המשפט על החומרה היתרה הטמונה בעבירות בהן הורשע ועל הצורך להילחם בתופעת הסחר בסמים ונזקיה הפוטנציאליים. בית המשפט קמא הוסיף כי העבירה של החזקת סם שלא לצריכה עצמית מהווה נדבך בשרשרת הפצת הסם, המעידה על מודעותו של המחזיק לכך שהוא מסייע בהפצתם המסחרית של חומרים אסורים ומזיקים ביותר לחברה. גישה המחמירה בענישת מי שהורשע בעבירה זו היא הכרחית, כך קבע בית המשפט קמא, לנוכח ההשלכות ההרסניות של השימוש בסמים הן על חיי הפרט המשתמש בסם, הן על חיי הסובבים אותו שמשלמים מחיר כבד עקב התמכרותו ותפקודו הלקוי והן על חיי הציבור כולו הנופל לעתים מזומנות קורבן לעבירות רכוש ואלימות המבוצעות על רקע של התמכרות לסמים.

3. בית המשפט שקל לחובת המערער את פעולות ההסלקה וההובלה באמצעות הגרר לצורך שינוע הסם בצינו כי יש בפעולות אלה להעיד על תכנון ותחכום ועל כך שהמערער ניסה בדרך זו להעביר את הסמים למרכז הארץ תוך הסוואת מעורבותו בעניין. בית המשפט ציין עוד כי המערער הינו המבצע הבלעדי של הפעולות הנזכרות ואין לקבל את טענתו כי נוצל לשם כך על ידי אחרים שאת שמותיהם לא מסר, ככל שהיו כאלה. כמו כן ציין בית המשפט קמא כשיקול לחומרה את הכמות הגדולה של הסם מסוג הרואין שנזקה רב וממנה ניתן להפיק מאות מנות סם ולגרוף רווחים נאים. בהקשר זה קבע בית המשפט כי העובדה שבפועל לא נגרם כל נזק ממעשיו של המערער איננה מעלה או מורידה מאחר שמניעת הנזק בנסיבות העניין היא תוצר של פעילות אכיפה מוצלחת ואינה נובעת מחרטה של המערער.

4. המערער אינו משלים עם העונש שנגזר עליו. הוא עותר לקבלת תסקיר מבחן וכן להקלה בעונשו. לטענתו העונש שהושת עליו מופרז לחומרה ומתחם הענישה אותו קבע בית המשפט קמא אינו תואם את הפסיקה ואת נסיבותיו האישיות. המערער מלין על כך שבית המשפט קמא לא התחשב בעובדה שאין לו עבר פלילי (פרט לעבירה מינורית מהעת האחרונה שהסתיימה בלא שהושת עליו עונש), וזאת למרות שהוא יליד שנת 1986 אשר לדבריו "זה עתה התחיל את חייו" ותוך כדי ההליכים הפליליים התחתן והוא אב טרי. מטעמים אלו לדידו "האפיק השיקומי זועק לשמיים" והיה על בית משפט זה לקחת עובדה זו בחשבון ולהורות על שליחתו לתסקיר מבחן. כמו כן טוען המערער כי לא ניתן משקל ראוי לכך שהוא לקח אחריות על מעשיו, הודה וחסך זמן שיפוטי וכן שיתף פעולה עם גורמי אכיפת החוק. המערער שב וטוען כי הוא נוצל על ידי אחרים לביצוע המעשים נושא האישום וכי שיטת הפעולה להעברת הסמים הוכתבה לו. עוד מלין

המערער על כך שבית המשפט קמא לא לקח בחשבון את העובדה שהוא היה נתון במשך שנתיים וחצי במעצר בית מלא עם איזוק אלקטרוני. המערער סבור כי בית המשפט קמא הפריז בתיאור מעשיו וצייר אותו כמי שהיווה נדבך עיקרי בשרשרת הפצת הסמים, בעוד שהלכה למעשה "תרומתו" לנגע הסמים היתה שולית והוא אינו היצרן, המוכר או הנהג. לבסוף, טוען המערער כי הוא ומשפחתו במצב כלכלי קשה עקב הערובה שהפקידה משפחתו בסך 60,000 ש"ח להבטחת התייצבותו בבית המשפט וכי אין ביכולתו להשתמש בהפקדה זו לצורך תשלום הקנס משום שעוקלה במסגרת הליכי הוצאה לפועל.

5. המשיבה מצדה טוענת כי דין הערער להידחות בהינתן כמות הסם העצומה שנתפסה והמסוכנות המיוחדת הטמונה בסם מסוג הרואין שאותו ניסה המערער להעביר. לגישה העונש שהוטל הולם עבירות מסוג זה ותואם את מדיניות הענישה הנוהגת בציינה כי בעבר אף נפסקו עונשים חמורים יותר בגין כמויות קטנות יותר של הרואין. עוד טוענת המשיבה כי מתחם הענישה שקבע בית המשפט קמא נע בין ארבע לשש שנים והעונש שהושת על המערער קרוב לרף הנמוך במתחם. לבסוף ובאשר לעברו הפלילי של המערער, טוענת המשיבה כי עבירת הפרת הוראה חוקית בוצעה על ידו בעת האחרונה, תוך הפרת תנאי השחרור בתיק זה וגם עובדה זו יש לזקוף לחובתו.

דיון והכרעה

6. דין הערער להידחות.

אין זו מדרכה של ערכאת הערעור להתערב בעונשים שהוטלו על ידי הערכאה הדיונית אלא במקרים בהם נפלה בגזר הדין טעות מהותית או מקום בו העונש שהוטל חורג מרמת הענישה המקובלת והראויה בנסיבות דומות (ע"פ 1945/13 אהמד נ' מדינת ישראל, בפסקה 11 (5.10.2014) (להלן: עניין אהמד); ע"פ 354/14 אלולדי נ' מדינת ישראל, בפסקה 5 (1.7.2014); ע"פ 200/13 ברמן נ' מדינת ישראל, בפסקה 15 (5.2.2014)). גזר הדין שניתן בעניינו של המערער אינו נמנה עם מקרים אלו. לא אחת עמד בית משפט זה על החומרה היתרה הטמונה בעבירות סמים גם כאשר הנאשם משמש כבלדר, שכן לשם מיגור נגע הסמים יש לנתק את שרשרת הפצת הסם ולטפל ביד קשה גם בבלדרים, אשר באמצעותם מועבר הסם אל הציבור, המהווים חוליה הכרחית במערכת הפצת הסמים ומשום כך יש לראות גם בהם גורם מהותי באותה מערכת המסבה נזק רב לחברה (ע"פ 3820/09 מדינת ישראל נ' אוהיון, בפסקאות 17-16 (6.9.2009); ע"פ 1674/96 קנטו נ' מדינת ישראל, פ"ד נ(3), 722, 725 (9.9.1996)). כך בכלל וכך בפרט כאשר מדובר בסמים המוגדרים כסמים "קשים" דוגמת הרואין, שפגיעתם רבה ולגביהם גובר עוד יותר הצורך בהטלת עונשים מרתיעים (עניין אהמד, בפסקה 12).

7. במקרה דנן, כפי שקבע בית המשפט בצדק, מדובר בעבריין סמים אשר פעל בתכנון ותחכום לא מבוטלים וזאת בניגוד לאופן שבו הוא מנסה להציג את עצמו בדיעבד כבלדר שנוצל על ידי אחרים. המערער ביקש מבשיירי לרכוש לו רכב ממגרש גרוטאות, לאחר מכן הזמין משאית גרר למגרש הגרוטאות, הכווין אותה לאזור כפר החורש שם הסליק בתא המנוע את הסמים ומאוחר יותר אף הגדיל לעשות והזמין משאית גרר נוספת שתוביל את הרכב ובתוכו הסמים לאזור טייבה. פעולותיו אלה של המערער תוכננו בקפידה ומבועד מועד, ואילולא התערבה רשות האכיפה, היתה כמות אדירה של סם הרואין מגיעה ככל הנראה אל יעדה במרכז הארץ. אכן, העונש שהושת על המערער אינו קל, אך הוא מתחייב לנוכח כמות הסם שנתפס וסוגו ונוכח מעורבותו העמוקה של המערער בפרשה. בניגוד לטענות שהעלה המערער, בית המשפט קמא קבע את עונשו של המערער ברף התחתון של מתחם הענישה והביא בחשבון את עברו הפלילי שאינו

מכביד, את גילו, את משפחתו ואת הודאתו. סיכומו של דבר - העונשים שנגזרו על המערער אינם חורגים מן המקובל והראוי בנסיבות דומות (ראו והשוו: ע"פ 8284/05 נטשה נ' מדינת ישראל (30.10.2006); ראו גם: ע"פ 211/09 אזולאי נ' מדינת ישראל (22.6.2010)).

בשולי הדברים אציין כי הטענות בנוגע לתשלום הקנס הועלו לראשונה בדיון על-פה ומכל מקום על המערער להפנות את בקשתו בעניין זה לדחייה ולפריסה של התשלום אל המרכז לגביית קנסות.

אשר על כן, הערעור נדחה.

ניתן היום, י"ב בניסן התשע"ו (20.4.2016).

שׁוֹפֵט

שׁוֹפֵט

שׁוֹפֵט
